

**Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Асоціація університетів України
Одеська обласна державна адміністрація
Одеська міська рада
Одеський обласний інститут удосконалення вчителів
Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»**

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО**

МАТЕРІАЛИ

ІІІ МІЖНАРОДНОГО КОНГРЕСУ

**«ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ ПРОСТОРІ»**

18-21 травня 2017 року

Місце проведення:

**Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського
(м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26)**

**Одеса
2017**

ієрархії потреб людини (А. Маслоу), без часткового задоволення якої неможливий гармонійний розвиток особистості, досягнення самореалізації.

У психології сформувалося декілька напрямів дослідження безпеки: психологія безпеки діяльності (вивчення психологічної безпеки людини як суб'єкта професійної діяльності), психологія безпеки середовища (новим напрямом третього тисячоліття стала психологічна безпека інформаційного середовища і дослідження, присвячені вивченню способів захисту, а також в останнє десятиліття активно обговорюється проблема психологічної безпеки освітнього середовища), психологія безпеки особистості (в межах цього напрямку, одного з найбільш малодосліджених у психології, є праці, присвячені віктимності особистості).

З вищезазначеного можна зробити висновок, що професійний розвиток учителя має складний циклічний характер, при цьому людина не тільки вдосконалює свої знання, вміння та навички, розвиває професійні здібності, але і відчуває в тій чи тій мірі негативний вплив цього процесу, який може істотним чином впливати на людину і навіть змінювати її характер, приводячи як до позитивних, так і негативних наслідків. Тому питання психологічної безпеки особистості майбутнього вчителя в сучасних умовах стає надзвичайно актуальним для вивчення.

Література

1. Воляннюк Н. Ю. Наукові маркери психологічної безпеки особистості майбутнього фахівця технічного профілю / Н. Ю. Воляннюк, Г. В. Ложкін // Професійне становлення особистості. – 2015. – № 4. – С. 36–42.
2. Воляннюк Н. Ю. Психологія професійного становлення тренера : [монографія] / Н. Ю. Воляннюк. – Луцьк : Волинська обл. друкарня, 2006. – 444 с.
3. Зеер Э. Ф. Психология профессионального развития : [учебн. Пособие] / Э. Ф. Зеер. – [2-е изд.]. – М. : Издательский центр «Академия», 2007. – 240 с.
4. Ліненко А. Ф. Педагогічна діяльність і готовність до неї / А. Ф. Ліненко. – Одеса : ОКФА, 1995. – 80 с.
5. Ложкін Г. В. Проблема суб'єкта як теоретична основа професіоналізації особистості / Г. В. Ложкін, Н. С. Глуханюк, Н. Ю. Воляннюк // Психологія і суспільство. – 2003. – № 2. – С. 7–103.
6. Максименко С. Д. Генеза здійснення особистості / С. Д. Максименко. – К.: ТОВ «КММ», 2006. – 240 с.
7. Осьодло В. І. Психологія професійного становлення офіцера : [монографія] / В. І. Осьодло. – К. : ПП «Золоті Ворота», 2012. – 463 с.

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ЗАКЛАДІВ: СИСТЕМНИЙ ПІДХІД

Яцій О. М.

Університет Ушинського, Україна

Глибокі духовні, політичні, соціокультурні зміни в Україні на початку ХХІ століття обумовили необхідність реформування системи виховання студентів. Процеси гуманізації, демократизації в Україні зробили актуальним питання про розвиток не лише політичних, але й духовних, інтелектуальних, моральних складових розвитку вищої освіти. І насамперед моральних засад та ефективних шляхів формування особистості професіонала й громадянина в нових умовах.

Виховна система у вишах має нагальну потребу в удосконаленні – організації виховання, його мети, змісту, наукоємності всіх його складових, засобів, умов; переосмисленні стимулів самореалізації студентів, їх педагогічної підтримки, принципів, механізмів методів взаємодії з ними, залучення їх до навчально-виховного процесу, створення виховного середовища, удосконалення управління; залучення до науково-дослідної роботи, мистецтва, через мережу гуртків та студій.

Головними особливостями системного підходу до процесу виховання студентів вищого педагогічного закладу освіти на сучасному етапі є:

- уточнення його мети та завдань;
- усвідомлення суб'єктів виховання ;
- створення високоякісного виховного середовища;
- розвиток студентського самоврядування;
- його професійна зорієнтованість;
- підвищення психолого-педагогічної, методичної культури викладачів та кураторів оволодіння ними сучасними виховними технологіями;
- моніторинг вихованості студентів;
- домінування моральних та професійних досягнень, їх стимулювання, пропаганда через усю інформаційну мережу навчального закладу;
- високий рівень інформованості всіх суб'єктів виховного процесу;

- формування соціальної активності студентів їх громадянськості, людяності, любові до дітей;
- удосконалення підготовки керівників навчальних закладів;
- створення чітких критеріїв оцінки ефективності виховної системи управління вихованням.

Теоретичний аналіз літератури з теми дослідження, виділення сучасних тенденцій розвитку системи виховання у вишах, теорії морального виховання та самовиховання, педагогічної підтримки студентів, підготовки їх до виховання учнів, дозволяють передбачити необхідність удосконалення управління процесом виховання студентів, створення виховного середовища для їхнього повноцінного розвитку, оволодіння всіма суб'єктами виховної системи методами та технологіями педагогічного впливу на рівні стратегії, тактики та оперативної дії.

Макротехнологія управління виховним процесом – це ряд процедур, кожна з яких призводить до істотних змін організаційної ситуації, основних параметрів виховного процесу. Управлінська макротехнологія відбиває систему стратегічних завдань управління; у вищому педагогічному навчальному закладі це створення нормативно-організаційних, психолого-педагогічних умов реалізації виховних цілей.

Мікротехнологія управління – це механізм реалізації макротехнології, засіб вирішення тактичних завдань організації виховання.

Проведене експериментальне дослідження довело можливість підвищення ефективності системи виховання за умов удосконалення управління виховною системою на основі інтеграції головних підходів до виховання. Створення ідеології вищого навчального закладу в якості одного із засобів досягнення виховних цілей.

Ідеологія вищого педагогічного навчального закладу – це система духовних, правових, моральних, релігійних, естетичних, філософських, психолого-педагогічних цінностей, поглядів та ідей, притаманних певному закладу і суб'єктам виховної взаємодії. У тому числі певних професійних ідеалів, які мотивують їх носіїв; формують почуття професійної спільності.

Експериментальне дослідження засвідчило, що в цілому умовами ефективності виховання студентів вищого педагогічного навчального закладу на сучасному етапі є: створення виховного середовища, використання макро- і мікротехнологій управління, обґрунтування ідеологічної компоненти управління, побудова системи управління на основі положень педагогічної аксіології, синергетики, ієрархічного, системного підходів, оновлення форм виховної роботи з метою створення у вищому навчальному закладі гуманістично орієнтованого виховного середовища.

У процесі дослідження ми планували розв'язати й таке завдання, як теоретична інтеграція та практична реалізація провідних підходів до виховання накопичених у вітчизняній педагогічній науковій літературі.

Поняття «підхід» Ю. П. Сурмін трактує як сукупність прийомів, способів впливу на кого-небудь, у вивченні чого-небудь, веденні справи тощо [1, с. 10]. У дослідженні під підходом до виховання будемо розуміти сукупність способів впливу на вихованців, пов'язану концептуальною єдністю принципів їхнього відбору.

Зіставлення позицій вітчизняних та зарубіжних учених (Ю. К. Бабанський, І. Д. Бех, А. М. Бойко, В. В. Воронов, В. М. Галузинський, С. У. Гончаренко, М. Б. Євтух, В. Г. Крисько, В. Г. Кузь, В. І. Лозова, Н. Г. Ничкало, Г. В. Троцько, М. М. Фіцула) дало змогу здійснити якісний аналіз підходів до виховання, запропонованих різними вченими. Виявлені підходи до виховання, що можуть стати провідними при розробці системи підготовки майбутніх педагогів-вихователів до виховної діяльності у школі можуть бути визначені як особистісний, діяльнісний, диференційований, індивідуальний, комплексний, системний, суб'єкт-суб'єктний, суб'єкт-об'єктний, творчий.

Теоретичне вивчення питання вдосконалення процесу виховання студентів вищого педагогічного закладу освіти, аналіз результатів експерименту свідчать про необхідність подальшого вивчення проблеми теорії і практики організації виховної роботи у інших країнах, питання створення нових інтегративних концепцій та підходів до виховання, обґрунтування проблеми професійної підготовки працівників вищого навчального закладу до виховної діяльності.

Література

1. Сурмін Ю. П. Теория систем и системный анализ: [учеб. пособие] Ю. П. Сурмин. – К.: МАУП, 2003. – 368 с.